

«ДЕЯКІ АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО НАГЛЯДУ ЗА ОСОБАМИ, ЗВІЛЬНЕНИМИ З КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧИХ УСТАНОВ ЗАКРИТОГО ТИПУ»

Конопельський В.Я.,
*д.ю.н., професор, завідувач кафедри
кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса*

Явтушенко А.М.,
*аспірант кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса*

Відповідно до чинного законодавства України, об'єктами адміністративного нагляду є тільки особи, які засуджені за злочини у сфері обігу наркотичних та психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також порушники встановленого порядку відбування покарання у виді позбавлення волі. Зокрема, щорічно суди застосовують зазначений державний примус до більше як 6 тис. раніше засуджених, які були звільнені з кримінально-виконавчих установ (КВУ) закритого типу [1, с. 24].

Поряд з цим, як показує практика процесу виконання-відбування покарань, особливу небезпеку та вплив на забезпечення правопорядку у місцях позбавлення волі мають так звані злочинні авторитети [2, с. 54-55], які до об'єктів адміністративного нагляду не відносяться, що суперечить не тільки сучасним законодавчим підходам, спрямованим на протидію цим особам, але й соціальній природі даної категорії засуджених, які є джерелом реальних посягань на встановлений у законі порядок виконання-відбування покарань. Так, тільки у 2016 році, як це витікає із офіційних статистичних даних Державної кримінально-виконавчої служби (ДКВС) України, злочинні авторитети «паралізували» роботу більше 10% усіх установ виконання покарань (УВП), шляхом узурпації реальної влади та управління у них [1, с. 12].

Аналогічні випадки мали місце з перших часів незалежності України [3, с. 2] та набули загрозливих тенденцій у сьогоденній діяльності органів та установ виконання покарань.

Як встановлено у ході даного дослідження, однією з детермінант, яка сприяє протиправній діяльності злочинних авторитетів у сфері виконання покарань, є відсутність системного підходу та відповідного принципу нормотворчості щодо регулювання суспільних відносин, суб'єктами яких є ці особи. Мова, зокрема, ведеться про те, що у чинному Кримінальному кодексі (КК) України передбачена кримінальна відповідальність за організацію, співучасть та інші форми протиправної поведінки представників злочинної спільноти (ст. ст. 255-255³).

Виходячи з цього, цілком логічним кроком у запобіганні та протидії негативному впливу злочинних авторитетів на процес виконання-відбування покарань було б включення цих осіб до переліку об'єктів адміністративного нагляду та встановлення його за рішенням суду за формальними ознаками, тобто за належність та отримання вказаною категорією засуджених офіційно не визнаного статусу «злочинця в законі» тощо.

Такий підхід ґрунтується також на сучасних доктринальних та інших наукових підходах з означеної проблематики [4], а також на тих прикладних завданнях, які визначені як пріоритетні у сучасних державних програмах реформування кримінально-виконавчої системи України.

Таким чином, у наявності складна, актуальна та така, що має теоретичне і практичне значення проблема, яка має бути вирішена й на науковому рівні в якості окремо взятого предмета дослідження.

Список використаних джерел:

1. Про стан правопорядку, ізоляції та нагляду, діяльність підрозділів охорони, пожежної безпеки та воєнізованих формувань Державної кримінально-виконавчої служби України у 2016 році. Київ : Департамент ДКВС Міністерства юстиції України, 2017. 34 с.
2. Боровик А. В., Колб О. Г. Тлумачний словник пенітенціарної лексики. Луцьк: СПД Гадяк Ж. В., 2018. 340 с.
3. Деякі показники діяльності установ кримінально-виконавчої системи МВС України у 1991 році: *Інформаційний бюлетень*. Київ: ГУВП МВС України, 1992. 28 с.
4. Годлевська-Коновалова А. В. Запобігання злісній непокорі вимогам адміністрації установи виконання покарань: автореф.дис...канд. юрид. наук: 12.00.08. Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2019. 20 с.

«КРИМІНОЛОГІЧНА ІНФОРМАЦІЯ У МЕХАНІЗМІ ЗАПОБІЖНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УСТАНОВ ВИКОНАННЯ ПОКАРАНЬ»

Конопельський В.Я.,

*д.ю.н., професор, завідувач кафедри
кримінального права та кримінології*

*Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса*

Дмитрієнко Ю.С.,

*аспірант кафедри кримінального права та кримінології
Одеського державного університету внутрішніх справ
м. Одеса*

Як показує практика та встановлено в ході спеціальних наукових досліджень, однією з детермінант, що сприяє вчиненню кримінальних